

# ЕТИЧНИЙ КОДЕКС СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

## **I. Етичні обов'язки соціального педагога стосовно клієнтів**

### **1. Права і прерогативи, першочерговість інтересів клієнтів.**

Соціальний педагог має докласти максимум зусиль, щоб виховати і розвинути самостійність клієнта. Його основні обов'язки:

- а) не використовувати стосунки з клієнтом у власних інтересах;
- б) не практикувати, не сприяти і не брати участі в будь-яких формах дискримінації, що базується на національності, сексуальній орієнтації, вікових, розумових чи фізичних вадах або яких-небудь перевагах, привілеях, персональних характеристиках; навпаки, мета його роботи — всіма доступними засобами боротися з такою дискримінацією;
- в) уникати зв'язків або стосунків, що завдають шкоди його клієнтам;
- г) не вступати в сексуальні стосунки з клієнтами ні за яких обставин;
- г) інформувати клієнтів про ризик, права та можливості, обов'язки, пов'язані із соціальною службою;
- д) ураховувати поради та консультації колег і наставників у випадку, якщо це слугує інтересам справи;
- е) завершити роботу з клієнтом і професійні взаємини з ним, коли такі не є необхідні й не слугують інтересам цієї людини або сім'ї;
- є) у випадку, якщо іншу особу офіційно призначено виступити на захист клієнта, мати справу з цією особою виключно в інтересах клієнта;
- ж) не дозволяти втягувати себе в будь-які дії, що знецінюють або зменшують громадянські чи юридичні права клієнта, навіть якщо це робиться на його прохання;
- з) забезпечувати активну суб'єктну позицію самого клієнта, не припускати приниження гідності його особистості формами благодійної допомоги, яка йому надається.

## **2. Конфіденційність і збереження таємниці.**

Соціальний педагог має поважати таємниці клієнта і не розповсюджувати інформацію, що стала відомою під час професійної соціальної допомоги. Він повинен:

- а) використовувати конфіденційну інформацію, отриману ним від клієнта, лише у випадку професійної необхідності;
- б) повністю інформувати клієнтів про межі конфіденційності, а також про цілі, для яких ця інформація може використовуватися;
- в) у разі необхідності забезпечувати клієнтів будь-якими офіційними записами, що їх стосуються;
- г) забезпечуючи клієнта необхідними записами, дотримуватися конфіденційності іншої інформації, що зберігається у записах;
- г) отримати свідому згоду клієнта, перш ніж друкувати, робити магнітофонний запис або дозволити будь-якій третій інстанції спостерігати за його роботою.

Соціальний педагог не повинен приймати цінних подарунків за виконану роботу.

## **II. Етичні норми соціального педагога стосовно своїх колег**

### **1. Повага, чесність, увічливість.**

Соціальний педагог повинен:

- а) на основі професійних інтересів і переконань ставитися до колег із повагою, ввічливо, справедливо, з довірою, зберігаючи делікатність;
- б) поважати довіру колег під час професійних взаємовідносин і взаємодії;
- в) створювати й підтримувати ситуації, що полегшують колегам етичні професійно компетентні дії;
- г) під час роботи з клієнтом детально і чесно надавати відомості про кваліфікацію, точку зору, творчі знахідки колег, використовувати відповідні канали для оцінки методів їх роботи;
- г) замінюючи колегу, діяти в інтересах його репутації;

- д) не використовувати конфлікт між колегою і керівництвом у власних інтересах та для зміцнення своєї професійної позиції;
- є) шукати арбітраж або об'єктивного посередництва, якщо професійні конфлікти з колегами потребують негайного вирішення;
- є) поважати колег, які безпосередньо не беруть участі у сфері його роботи;
- ж) виконуючи обов'язки експерта, керівника, наставника стосовно колег, доброзичливо, спокійно і докладно доводити до їх відома умови спільної роботи і взаємин;
- з) відповідаючи за оцінку дій інших педагогів, студентів, ознайомити їх із цією оцінкою.

## **2. Стосунки з клієнтами колег.**

Соціальний педагог має поводитися з клієнтами своїх колег з увагою, вести їх справи з повною професійною віддачею:

- а) не брати на себе професійну відповідальність за клієнтів колеги без відповідного погодження з останнім;
- б) обслуговуючи клієнтів колег під час їхньої відсутності, працювати з ними так само уважно, як і з «власними».

## **III. Етичні обов'язки соціального педагога щодо керівної організації або керівника**

Соціальний педагог повинен суворо дотримуватися своїх обов'язків, установлених керівною організацією:

- а) працювати над удосконаленням, корегуванням політики організації, підвищенням ефективності та дієвості її служб;
- б) використовувати ресурси керівної організації дуже уважно і тільки для таких потреб, на які ці ресурси розраховані.

## **IV. Етичні обов'язки соціального педагога перед своєю професією**

### **1. Захист чистоти, недоторканності професії.**

Соціальний педагог повинен підтримувати і підвищувати значущість, етику, знання та цілі своєї професії:

- а) захищати і підсилювати чистоту професії, бути відповідальним і активним у дискусіях із її вдосконалення;
- б) уживати заходів за допомогою відповідних каналів проти неетичної поведінки своїх колег;
- в) попереджувати некваліфіковану та заборонену практику соціальної роботи;
- г) не пропагувати під час реклами своїх можливостей, тих послуг, результатів, яких не можна досягнути.

## **2. Робота в мікрорайоні.**

Соціальний педагог має всіляко допомагати людям, інформуючи і роблячи соціальні служби доступними для населення мікрорайону: вкладати свій час, професійний досвід і знання у діяльність, що сприяє шанобливому ставленню до корисності, чистоти і компетентності у власній професії.

## **3. Розвиток знань.**

Соціальний педагог повинен нести повну відповідальність за розвиток і використання своїх професійних знань:

- а) спиратися у своїй практичній діяльності на професійні знання;
- б) критично їх аналізувати й оцінювати, цікавитися новими знаннями щодо його професії;
- в) робити свої внески у розвиток знань із галузі системи служб соціальної допомоги населенню, ділитися досвідом, знаннями.

## **V. Етичні обов'язки соціального педагога перед суспільством**

Співробітник соціальної служби має сприяти розвитку суспільства:

- а) діяти таким чином, щоб виключити несправедливість стосовно будь-якої людини чи групи на основі національного походження, політичних або релігійних переконань, сексуальних орієнтацій, віку, шлюбного статусу, психічних або фізичних вад, а також виключити переваги та привілеї для окремих категорій! населення;
- б) розширювати особистісні можливості всіх людей, різних сімей, з особливою увагою ставлячись до неповноцінних груп та осіб;

- в) створювати умови для підтримки поваги до різноманітних культур, які складають суспільство;
- г) сприяти створенню відповідних служб у випадку виникнення необхідності у суспільстві;
- г) наполягати на змінах у політиці й законодавстві з метою покращення соціальних умов життя та підтримки соціальної справедливості;
- д) підтримувати участь громадськості у формуванні соціальної політики і розвитку активної діяльності всіх соціальних інститутів.